

ASIA

Opetus- ja kulttuuriministeriön menettely tiedusteluun vastaamisessa

KANTELU

Kantelija arvostelee oikeuskanslerille osoittamassaan 27.3.2018 oikeuskanslerinvirastoon saapuneeksi kirjatussa kantelussa opetusministeri Sanni Grahn-Laasosen menettelyä tiedusteluun vastaamisessa. Kantelija on tiedustellut 3.10.2017 lähettämässään sähköpostissa kysymyksen, joka liittyy opintojen henkilökohtaistamissuunnitelman opintojen alkamis- ja päättymispäiviin. Tiedusteluun ei vastattu. Kantelija on lisäksi lähettänyt vielä 14.12.2017 kysymyksen uudestaan sekä 12.1.2018 kolmannen sähköpostiviestin, jossa hän on kertonut olevansa pettynyt siihen, ettei ole saanut vastausta.

TIETOJEN HANKKIMINEN JA SELVITYS

Opetus- ja kulttuuriministeriö on oikeuskanslerin tietojen hankkimista koskevan pyynnön johdosta antamassaan selvityksessä todennut, että ministeri Grahn-Laasonen on 12.1.2018 toimitannut saamansa kysymyksen erityisavustajan vastattavaksi. Erityisavustaja on puolestaan pyytänyt ministeriön ammatillisen koulutuksen osastoa valmistelemaan vastausluonnosta. Osasto on toimittanut vastausluonnoksen erityisavustajalle 6.2.2018. Valitettavasti vastaus on jäänyt erityisavustajalta toimittamatta eteenpäin kysyjälle. Unohduksen tultua tietoon oikeuskanslerinviraston lähettämän tietopyynnön perusteella erityisavustaja on vastannut kantelijalle ja pahoitellut vastauksen huomattavaa viipymistä. Selvityksen liitteenä on muun ohella erityisavustajan vastaus kantelijalle 22.5.2018.

Selvityksen liitteistä ilmenee myös, että erityisavustajan sihteeri on toimittanut kantelijan alkuperäisen 3.10.2017 lähetetyn tiedustelun 5.10.2017 virkamiehelle.

Selvitys liitteineen toimitetaan tämän päätöksen ohessa kantelijalle.

RATKAISU

Perustuslain 21 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheutonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa sekä oikeus saada oikeuksiaan ja velvollisuuksiaan koskeva päätös tuomioistuimen tai muun riippumattoman lainkäyttöelimen käsiteltäväksi.

Hallintolain 8 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on toimivaltansa rajoissa annettava asiakkailleen tarpeen mukaan hallintoasian hoitamiseen liittyvää neuvontaa sekä vastattava asiointia koskeviin kysymyksiin ja tiedusteluihin. Neuvonta on maksutonta.

Apulaisoikeuskanslerin sijainen on ratkaisussaan (dnro OKV/365/1/2017) todennut, että ”pääsääntöisesti viranomaisille osoitettuihin asiallisiin kirjoituksiin tulisi vastata kirjallisesti kohtuullisessa ajassa. Vastauksen sisältö riippuu tapauskohtaisesti kunkin kirjoituksen ominaispiirteistä. Viranomaisen vastaus voi olla myös informaation välittämistä esimerkiksi siitä, mikä on toimivaltainen viranomainen tai ettei kirjoitus anna aihetta enempiin toimenpiteisiin.

Olennaista on, että kirjoituksen lähettäjä ei jää epätietoiseksi siitä, mitä hänen kirjoitukselleen on viranomaisessa tapahtunut.”

Tiedustelu on ollut sisällöltään asiallinen ja yksilöity. Käytettävissä olevien tietojen perusteella ei ole selvää, minkä vuoksi kantelijan alkuperäiseen 3.10.2017 lähetettävään tiedusteluun ei ole vastattu, joskin selvityksen liitteistä ilmenee, että se on toimitettu eteenpäin ministeriön virkamiehelle, eikä myöskään se, millä tavoin ministeriössä on käsitelty 14.12.2017 kantelijan sähköpostia. On selvää, että tiedusteluun vastaamiseen kulunut aika, yhteensä noin seitsemän ja puoli kuukautta, ei ole kohtuullinen eikä siten hyvän hallinnon vaatimusten mukainen. Kun kantelija on kolme kertaa tiedustellut samaa asiaa, ja siihen on lopulta vastattu vasta sen jälkeen, kun oikeuskanslerinviraston esittelijä on pyytänyt asiasta lisätietoja, vaikuttaa myös ilmeiseltä, ettei ministeriössä ole noudatettu riittävää huolellisuutta asian käsittelyssä

Johtopäätökset ja toimenpiteet

Kiinnitän opetus- ja kulttuuriministeriön huomiota hyvän hallinnon vaatimukseen tiedusteluun vastaamisessa.

Oikeuskansleri

Tuomas Pöysti

Vanhempi oikeuskanslerinsihteeri

Laura Pyökäri

OIKEUSKANSLERINVIRASTO
